

مقاله اصلی

بررسی نتایج بلوک ساب پوییک در جراحی ختنه

دکتر محمد غروی^۱، دکتر مهران هیرادفر^۲، دکتر علیرضا سبزواری^۳

تاریخ دریافت: ۸۳/۱۲/۱۱ - تاریخ پذیرش: ۸۴/۹/۹

خلاصه

مقدمه: ختنه شایعترین عمل جراحی است که صورت می گیرد (۱). جراحی های سطحی روی اندام تناسلی پسر ها به ویژه ختنه معمولا با درد متوسط تا زیاد بعد از عمل جراحی همراه است. ختنه در حین بیهوشی نیز می تواند موجب تحریکات شدیدی شود. روش های مختلفی جهت بیهوشی این بیماران توصیه شده است. به نظر می رسد که اضافه کردن بلوک های پنیس به بیهوشی عمومی، قابل اعتمادترین روش تسکین درد حین و بعد از عمل جراحی باشد. هدف از این مطالعه بررسی میزان اثر بخشی روش ساب پوییک در بلوک اعصاب پستی آلت در تسکین درد بعد از عمل می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی در مراجعه کنندگان جهت عمل جراحی ختنه در اتاق عمل بیمارستان دکتر شیخ مشهد تابستان ۱۳۸۳ انجام شده است. در این مطالعه، روش ساب پوییک برای بلوک عصب پستی آلت در ۵۸ پسر که جهت انجام ختنه مراجعه کرده بودند بررسی گردید. این کار با دو تزریق در فضای ساب پوییک بعد از یک بیهوشی عمومی سبک انجام گرفت. درد بعد از عمل، با دو روش فلکس^۱ و ونگک و بیکر^۲ و گزارش شفاهی مادر به صورت بدون درد، خفیف متوسط، شدید تا ۲۴ ساعت بعد از عمل بررسی گردید. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی و شاخص میانگین و انحراف معیار پردازش شد. از آزمون اسپیرمن در تعیین همبستگی اطلاعات استفاده شد.

نتایج: ۲ بیمار (۳/۴ درصد) بعد از عمل از درد متوسط شاکی بودند. سایر بیماران (۹۶/۵) تا ۲۴ ساعت بعد از عمل بدون درد بودند. هیچ گونه عارضه ای اتفاق نیفتاد. ارتباطی بین سن و طول سوزن از محل ورود تا محل تزریق وجود نداشت.

نتیجه گیری: اگرچه تجربه با این روش کم می باشد ولی بر اساس این مطالعه و مطالعات قبلی، روش ساب پوییک موفق ترین و مطمئن ترین روش ایجاد بی دردی در حین و ۲۴ ساعت بعد از عمل در جراحی های سطحی پنیس می باشد که با کمی تجربه، روش بسیار ساده ای نیز می باشد.

واژه های کلیدی: ختنه، بلوک ساب پوییک، درد بعد از عمل

۱- مشهد، بیمارستان امام رضا (ع) - استادیار گروه بیهوشی، تلفن: ۰۵۱۱-۷۲۶۹۰۲۱-۵ - نویسنده رابط

۲- مشهد، بیمارستان فوق تخصصی کودکان دکتر شیخ، استادیار گروه جراحی

۳- دستیار سال سوم گروه بیهوشی

¹ FLACC

² Wong & Baker